

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Гуманітарно-педагогічний факультет
Кафедра технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан гуманітарно-педагогічного факультету
Діюмила СТАНІСЛАВОВА

30 08 2024

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна Історія художньої обробки деревини

Рівень вищої освіти Перший (бакалаврський)

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач	Лівшун Олександр Володимирович
Профайл викладачів	https://tpodm.khmnu.edu.ua/naukova-diyalnist/pedagogichna-diyalnist-livshun-oleksandr-volodymyrovych/
Е-mail викладачів	livschuno@khmnu.edu.ua
Контактний телефон	0680322307
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6105
Консультації	Очні та онлайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Загальна характеристика дисципліни

Статус дисципліни	Форма навчання	Загальний обсяг		Кількість годин						Курсовий проект	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
		Кредити ЄКТС	Години	Аудиторні заняття					Самостійна робота, в т.ч. ІРС			залік	іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття					
В	Д	4,0	120	54	18		36		66			+	
В	З	4,0	120	12	4		8		108			+	

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Історія художньої обробки деревини» вносить на засвоєння теоретичні аспекти з історії розвитку художньої деревини у контексті і взаємозв'язку різних культур як у світовому масштабі, так і на теренах України. Дисципліна зорієнтована на розкриття питань з історії розвитку художньої деревообробки, закономірності розвитку деревообробних форм і супутніх йому видів деревообробного мистецтва. Дисципліна вивчається у п'ятому семестрі як базова дисципліна для подальших проектних навчальних завдань та загально-професійної діяльності, посідає важливе місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» за освітньо-професійною програмою «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво».

При викладанні дисципліни використовуються активні і творчі форми проведення занять з використанням методів візуалізації, бесід, з використанням різного роду приладдя, матеріалів та інструментів.

Мета і завдання дисципліни

Метою дисципліни є: формування особистості фахівця, здатного вирішувати типові та складні завдання у мистецькій галузі, освоєння студентом комплексу теоретичних знань з історії розвитку видів і стилістичних особливостей деревообробного мистецтва та практичних навичок аналізувати, систематизувати і перероблювати досвід майстрів народного декоративно-прикладного мистецтва, зокрема, художньої деревообробки під час створення власного художнього виробу, таким чином набуття професійних компетентностей з художньої обробки деревини.

Завданням дисципліни надати студентам уявлення про основні історичні періоди розвитку художньої деревини, основні її різновиди та стилістичні особливості; стилістичні особливості розвитку орнаменту художньої деревини; розвиток і асортимент матеріалів і інструментів; творчістю видатних художників і майстрів деревообробного мистецтва; сучасний стан розвитку художньої деревообробки.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: вміло використовувати понятійний апарат з фаху; описувати історію виникнення і розвитку художньої обробки деревини; визначати технологічні особливості і прийоми виготовлення художніх виробів з деревини; описувати матеріали, інструменти та приладдя, що використовувались для виготовлення художніх виробів з деревини; переносити отримані теоретичні знання на практику власної художньо-творчої діяльності; розробляти інформаційне забезпечення історико-краєзнавчих, мистецтвознавчих аспектів.

Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

Таблиця 3 – Тематичний і календарний план вивчення дисципліни

№ ти ж ня	Тема лекції	Тема семінарського заняття	Самостійна робота студентів		
			Зміст	Го д.	Літера тура
1	2	3	4	5	6
1	Вступна. Введення в історію художньої обробки деревини.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №1.	2	[1-2-3-4-5-6]
2		Загальна характеристика художньої деревини Франції.	Виконання та оформлення практичної роботи №1	4	[1-2-3-4-5-6]
3	Художня обробка деревини у Стародавньому світі.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №1. Оформлення ПР №1 і її підготовка до презентації	4	[1-2-3-4-5-6]

4		Загальна характеристика художньої деревини Німеччини	Виконання та оформлення практичної роботи №2	4	[1-2-3-4-5-6]
5	Антична художня обробка деревини.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №2.	4	[1-2-3-4-5-6]
6		Загальна характеристика художньої деревини Англії	Виконання та оформлення практичної роботи №3	4	[1-2-3-4-5-6]
7	Художня обробка деревини періоду Середньовіччя.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №2. Оформлення ПР №2 і її підготовка до презентації.	4	[1-2-3-4-5-6]
8		Історія художньої деревини на теренах України у найдавніші часи	Виконання та оформлення практичної роботи №4	4	[1-2-3-4-5-6]
9	Художня обробка деревини епохи Відродження.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №3	4	[1-2-3-4-5-6]
10		Історія художньої деревини на теренах України в добу Київської Русі.	Виконання та оформлення практичної роботи №5	4	[1-2-3-4-5-6]
11	Історія художньої обробки деревини у Західній Європі XVII–XVIII ст.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №3. Оформлення ПР №3 і її підготовка до презентації.	4	[1-2-3-4-5-6]
12		Історія художньої деревини на теренах України у XIV–XVIII столітті.	Виконання та оформлення практичної роботи №6	4	[1-2-3-4-5-6]
13	Історія художньої обробки деревини у Західній Європі XIX – на початку XXI ст.		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №4	4	[1-2-3-4-5-6]
14		Історія художньої деревини на теренах України у XIX столітті.	Виконання та оформлення практичної роботи №7	4	[1-2-3-4-5-6]
15	Історія розвитку художньої обробки деревини у регіонах України		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №4. Оформлення ПР №4 і її підготовка до презентації.	4	[1-2-3-4-5-6]

16		Історія художньої деревини на теренах України у XX–XXI столітті.	Виконання та оформлення практичної роботи №8	2	[1-2-3-4-5-6]
17	Історія розвитку сучасної художньої обробки деревини		Опрацювання лекційного матеріалу. Підготовка до виконання ПР №5. Оформлення ПР №5 і її підготовка до презентації.	4	[1-2-3-4-5-6]
18		Традиції та новації сучасної художньої обробки деревини	Виконання та оформлення практичної роботи №9	2	[1-2-3-4-5-6]

Примітка. * Практичні заняття проводяться щотижня по три-чотири години (чисельник і знаменник відповідно до розкладу занять)

Політика дисципліни

Організація освітнього процесу з дисципліни відповідає вимогам положень про організаційне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу та навчальному плану. Здобувач зобов'язаний відвідувати лекції і практичні заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, домашні завдання виконувати відповідно до графіка. Пропущене практичне заняття здобувач зобов'язаний опрацювати самостійно у повному обсязі і відвітувати перед викладачем не пізніше, ніж за тиждень до чергової атестації. До практичних занять здобувач має підготуватися за відповідною темою і проявляти активність. Набуті здобувачем знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до Положення про порядок перезарахування результатів навчання у ХНУ (<https://khmnu.edu.ua/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnoi-diialnosti/>). При виконанні практичних робіт з дисципліни здобувач має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагіату, згідно Положення про дотримання академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/ustanovchi/kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti-2020.pdf>), роботу буде повернено на доопрацювання та повторне проходження оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Практичні роботи з дисципліни оцінюються за **чотирибальною** шкалою відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ». Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. Оцінка, яка виставляється за виконання практичної роботи, складається з усного опитування студентів перед виконанням практичної роботи; якість виконання та оформлення практичної роботи; вільне володіння студентом спеціальною термінологією; своєчасна здача практичної роботи.

Студент, який виконував практичні роботи під час семестру, але не представив їх на перегляд не отримує підсумкової оцінки.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Контрольні заходи		Самостійна робота		Семестровий контроль, залік
Семінарське заняття №:	Тестовий контроль		Реферат (ІЗ)		За рейтингом
1-9	Т 1-3	Т 4-9	Якість виконання	Оцінка за презентацію	
ВК*:	0,5	0,3	0,1	0,1	

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота				Самостійна, індивідуальна робота		Контрольні заходи	Семестровий контроль, залік
Семінарське заняття №:				Контрольна робота		Тестовий контроль	
1	2	3	4	Якість виконання	Оцінка за захист	Т1-9	
ВК*:				0,5	0,1	0,1	0,3
За рейтингом							

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається з двадцяти п'яти тестових завдань, кожне з яких оцінюється одним балом. Максимальна сума балів, яку може набрати студент, складає 25. Оцінювання здійснюється за чотирибальною шкалою.

Відповідність набраних балів за тестове завдання оцінці, що виставляється студенту:

Сума балів за тестові завдання	1–13	14–16	17–22	23–25
Оцінка за 4-бальною шкалою	2	3	4	5

На тестування відводиться 25 хвилин. Правильні відповіді студент записує у талоні відповідей. Студент може також пройти тестування і в он-лайн режимі у модульному середовищі для навчання MOODLE.

При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Вітчизняна оцінка, критерії	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Залік виставляється при отриманні студентом з дисципліни від 3,00 до 5,00 балів. При цьому за вітчизняною шкалою ставиться «зараховано», а за шкалою ECTS – оцінка, що відповідає набраній студентом кількості балів.

Питання для підсумкового контролю з дисципліни

1. Роль і місце художньої обробки деревини в історії матеріальної та художньої культури.
2. Багатофункціональність художньої обробки деревини у житті людини, її роль у розвитку людської цивілізації.
3. Основні види художньої обробки деревини, та їх способи виготовлення і художнього декорування.
4. Первісна епоха.
5. Художня обробка деревини народів Стародавнього Єгипту.
6. Художня обробка деревини народів Америки.
7. Художня обробка деревини Азії.
8. Художня обробка деревини народів Крито-мікенської культури.
9. Художня обробка деревини народів Стародавньої Греції.
10. Художня обробка деревини етрусків.
11. Художня обробка деревини античного Риму
12. Художня обробка деревини Візантійської імперії.
13. Художня обробка деревини романського періоду.
14. Художня обробка деревини Готики.
15. Історія розвитку Художня обробка деревини епохи Відродження.
16. Ренесансна орнаментика та її види.
17. Столярна справа у період ренесансу.
18. Історія художньої обробки деревини у Франції XVII–XVIII.
19. Історія художньої обробки деревини у Іспанії XVII–XVIII ст.
20. Історія художньої обробки деревини у Італії, Німеччини та Англії у XVII–XVIII ст.
21. Художня обробка деревини стилю ампір.
22. Художня обробка деревини барокко, рококо, класицизму, неорококо, модерн.
23. Новітні стильові напрямки, конструктивізм та функціоналізм
24. Історія розвитку сучасної художньої обробки деревини. Тенденції XXI ст. Загальна характеристика.

Рекомендована література

Основна

1. Гулей, О. В. З історії побутування дерев'яних виробів на Україні [Текст] / О. В. Гулей, В. Р. Василець // Теорія та методика навчання суспільних дисциплін : науково-педагогічний журнал / Сумський державний педагогічний ун-т ім. А. С. Макаренка ; [редкол.: М.

- Б. Євтух, В. С. Бугрій, Г. Ю. Ніколаї та ін.]. – [Суми] : СумДПУ [ім. А. С. Макаренка], 2018. – № 1 (6). – С. 132–135
2. Антонович Є.А. Декоративно-прикладне мистецтво / Є.А. Антонович., Р.В. Захарчук-Чугай, М.Є. Степанович. – Львів: Світ, 1992.- 272с.
 3. Оршанський Л.В. Основи гуцульського художнього деревообробництва: Навчальний посібник / Л.В. Оршанський, П.В. Андріюк. – Косів : Писаний камінь, 2002.
 4. Рудницька О.П. Українське мистецтво у полікультурному просторі: навчальний посібник / О.П. Рудницька. – К., 2000.
 5. Модульне середовище для навчання MOODLE. Доступ до ресурсу: <https://msn.khnu.km.ua>.
 6. Електронна бібліотека університету. Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.
 7. Обробка деревини // Термінологічний словник-довідник з будівництва та архітектури / Р. А. Шмиг, В. М. Боярчук, І. М. Добрянський, В. М. Барабаш ; за заг. ред. Р. А. Шмига. – Львів, 2010. – С. 136.

Додаткова

1. Гнатюк М. В. Красною гір натхненні: Народне мистецтво Гуцульщини і Покуття (кінець ХІХ поч. ХХ ст.) Майстри, школи, музеї. Івано-Франківськ : ПНУ ім. В. Стефаника, 2010. – 322 с.
2. Гнатюк М. В. Образотворче і декорат.-прикл. м-во (осн. обр. грамоти): навч. посіб. Ч. І. Івано-Франківськ: Ярина, 2016. – 196 с.
3. Гнатюк М. Художнє дерево в інтер'єрі народного житла. Івано-Франківськ : Плай, 2000. – 146 с.
4. Тимків Б. Давньогалицькі художні ремесла ХІІ-ХV ст. Народне мистецтво. №1-2. 2002. С. 56–58.

Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Режим доступу : <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=6105>
2. Електронна бібліотека університету. Режим доступу : <http://library.khmnu.edu.ua/>.
3. Репозитарій ХНУ. Режим доступу : <http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/?locale=uk>.